

Dôvodová správa

k bodu programu:

Vstup Mesta Banská Bystrica do spolku CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s. so sídlom Líšeňská 33a, 636 00 Brno, Česká republika, IČ: 035 19 996

I. Materiál sa predkladá v zmysle ustan. § 11 ods. 4 písm.h) zák.č. 369/1990 Zb. O obecnom zriadení v platnom znení, v zmysle ktorého mestské zastupiteľstvo schvaľuje okrem iného i členstvo mesta v medzinárodných združeníach podľa § 21 ods. 1 cit. Zákona, v zmysle ktorého má mesto právo sa stať členom medzinárodného združenia územných celkov alebo územných orgánov.

II. Spolok CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s. je združenie miest z Českej a Slovenskej republiky na podporu integrovaného riešenia mestskej mobility pre čistejšiu a udržateľnú dopravu, podporovaný Európskou komisiou. Je to otvorený spolok miest, regiónov a ďalších partnerov z Českej a Slovenskej republiky, ktorého cieľom je podporovať, propagovať a sprostredkovať dialóg a spoluprácu medzi miestnymi autoritami, štátnou správou, samosprávou a Európskou komisiou na tému udržateľnej mobility s prihliadnutím k situácii a platnej legislatíve v oblasti dopravy v Česku a Slovensku. Predmetom hlavnej činnosti CIVINET je verejne prospešná činnosť.

Na národnej úrovni CIVINET sprístupňuje skúsenosti európskej iniciatívy CIVITAS (City-VITALity-Sustainability – čistejšia a kvalitnejšia doprava v mestách) a je podporovaná Európskou komisiou a európskym projektom CAPITAL.

Schválenie členstva Mesta Banská Bystrica v CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s. umožní mestu aktívne sa zapojiť do spolupráce a dialógu s partnermi, ktorí sa už dlhodobo zaoberajú udržateľným dopravným plánovaním, a tak vytvoriť priestor pre vzájomnú výmenu know-how zameranú na príklady dobrej praxe osvedčeného plánovania a opatrení v oblasti udržateľnej dopravy realizovaných vybranými európskymi mestami EÚ na vysokej odbornej úrovni v rámci programu «CIVITAS».

Členstvo Mesta Banská Bystrica v CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s. umožní mestu od skúsených partnerov získať tieto poznatky a skúsenosti a použiť ich pri integrovanom dopravnom plánovaní a tvorbe Plánu udržateľnej mestskej mobility (tzv. SUMP) v našich pomeroch, ktorý je podmienkou čerpania eurofondov na rozvoj ekologickej, udržateľnej a energeticky efektívnej dopravy v novom programovom období 2014-2020.

III. Európska komisia systematicky podporuje integrované plánovanie mobility v mestách. Sieť CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s. je jednou z lokálnych národných sietí, ktorá na báze príbuznosti jazykov sprístupňuje informácie a propaguje Iniciatívu CIVITAS.

CIVITAS je podporovaná a financovaná Európskou úniou v rámci 7. rámcového programu pre vedu a výskum, ponúka tzv. integrované plánovanie dopravy, čo je nový prístup, ktorý podporuje i Európska komisia (napr. v Bielej knihe k doprave z roku 2011). CIVITAS je koordinovaná Európskou komisiou, Generálnym riaditeľstvom pre energie a dopravu (DG MOVE), je pokladaná za príspevok k agende Európskej komisie v oblasti dopravy, energie a životného prostredia a tiež k zastrešujúcej agende boja proti klimatickým zmenám. Na základe skúseností z iniciatívy CIVITAS boli sformulované tézy Zelenej knihy mestskej dopravy a následne Akčného plánu.

Národné siete CIVINET:

CIVINET Česká a Slovenská republika

CIVINET Francophone (Francúzsko, Švajčiarsko, Belgicko, Luxembursko, africké krajiny)

CIVINET Španielsko a Portugalsko

CIVINET Veľká Británia a Írsko

CIVINET Taliansko

CIVINET Slovinsko-Chorvátsko

CIVINET Holandsko-Flandry

CIVINET nemecky hovoriace krajiny (Nemecko, Rakúsko, Švajčiarsko)

V roku 2013 Európska komisia zverejnila Metodiku pre plánovanie udržateľnej mobility s odporúčením pre všetky členské štáty EÚ.

MDVRR SR, vychádzajúc z tejto metodiky, v roku 2015 vypracovalo svoju Metodiku tvorby plánov udržateľnej mobility (PUM) v SR na podmienky platné u nás, kde zohľadnilo platnú legislatívu v SR.

Doložka zlučiteľnosti s PHSR:

PHSR uvedenú problematiku rieši v Programe DOPRAVA A TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA, Priorita 3.1. Dopravná infraštruktúra, Opatrenie 3.1.3 Riadenie procesov trvalo udržateľnej mobility, Aktivita 3.1.3.1 Spracovať a následne implementovať plán trvalo udržateľnej mobility v meste.

Téma udržateľnej mobility v novom programovom období nadobúda významnú úlohu. Jej podstatou je nový prístup pri plánovaní udržateľnej mobility v mestách a regiónoch. Hlavným dôvodom je súčasný stav dopravy, kde opatrenia boli dlhodobo zamerané hlavne na autá a s tým súvisiacu rýchlu a plynulú motorovú dopravu. Aj to spôsobilo obrovský nárast počtu áut, ktoré sa už nezmestia do miest a je nevyhnutné urýchlene začať túto situáciu riešiť prerozdelením podielu jednotlivých druhov dopravy a zmenou podielu motorovej dopravy v prospech nemotorovej. Na to je však potrebné vypracovanie Plánov udržateľnej mobility (PUM), pričom opatrenia by mali zahŕňať všetky druhy dopravy v celom regióne, vrátane individuálnej a verejnej, osobnej a nákladnej, motorizovanej a nemotorizovanej, mestskej a statickej dopravy. Podstatou je dôkladné posúdenie súčasného stavu a určenie merateľných, reálnych, no pritom ambiciózných cieľov vrátane realizácie opatrení v doprave zameraných nie ako v minulosti na dopravu, ale prioritne na ľudí s hlavným cieľom zlepšiť dostupnosť a kvalitu života.

Identifikácia najúčinnějších opatrení by mala prebiehať s ohľadom na skúsenosti z iných miest a regiónov s podobnou priestorovou a demografickou štruktúrou. Tým sa eliminujú zbytočne vynaložené finančné náklady a čas na realizáciu takých opatrení, ktoré sa už v minulosti ukázali ako nevhodné. Pri identifikácii miest a regiónov, kde boli podobné opatrenia implementované, je možné využiť aj zahraničné príklady. Preto je vhodné nadviazať s aktérmi zodpovednými za implementáciu opatrenia v inom meste alebo regióne kontakt a implementáciu opatrenia zhodnotiť prostredníctvom terénneho prieskumu tam, kde proces udržateľnej mobility už úspešne zvládli a je zavedený funkčný model dopravy, ktorý spĺňa všetky požadované atribúty v súlade s princípmi udržateľnej ekologickej a energeticky efektívnej dopravy. Preto aj MDVRR SR vo svojej metodike odporúča hlavne väčším mestám pri tvorbe PUM zapojenie sa do siete CIVINET Česká a Slovenská republika, s.z..

Zároveň podmienkou na úspešné spracovanie a aj implementáciu plánov udržateľnej mobility v meste je vytvorenie funkčného miesta resp. oddelenia zastrešujúceho plánovanie mobility, ktoré bude riadiť a koordinovať celý náročný proces od tvorby PUM až po jeho úspešnú implementáciu a bude komunikovať s členmi v rámci siete CIVINET, iniciatívy CIVITAS a s Európskou komisiou. Personálne obsadenie oddelenia vzhľadom na šírku problematiky vyžaduje viacodborové obsadenie funkčných miest.

Zástupca mesta v CIVINET má byť dobre zorientovaný v problematike udržateľnej mobility, poznať súvisiacu legislatívu, smernice, byť jazykovo zdatný min. v AJ a zároveň ovládať zámery a problematiku mesta Banská Bystrica v oblasti udržateľnej mobility, a hlavne byť schopný a mať kompetencie prenášať a presadzovať získané poznatky v riadiacej štruktúre mesta do realizačnej fázy.

Preto za poverenú osobu oprávnenú konať v mene Mesta Banská Bystrica v spolku CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s. navrhujeme - Mgr. Marek Modranský, poslanec MsZ, predseda komisie MsZ pre dopravu, bezpečnosť, verejnoprospešné služby a verejný poriadok.

Ako kontaktnú osobu za Mesto Banská Bystrica s Česká a Slovenská republika, z.s., poverenú komunikáciou za Mesto Banská Bystrica s CIVINET na pracovnej úrovni, navrhujeme - Ing. Vladimír Brieda, zamestnanec MsÚ Banská Bystrica.

Organizačná štruktúra CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.:

Pozn.: z.s. znamená „zapsaný spolek“, právne je upravený v § 214-302 Občanského zákonníku Českej republiky.

IČO: 03519996

Registrácia spolku: 15. november 2014, spis značka odd. L vložka 20124 vedený na Krajskom súde v Brne

Vznik členstva: vzniká na základe v MsZ odsúhlasenej deklarácie záujmu Mesta Banská Bystrica o členstvo v CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s. a v MsZ odsúhlaseného podania písomnej žiadosti o členstvo. Po schválení písomnej prihlášky Valnou hradou CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s. sa žiadateľ stáva členom okamihom úhrady členského poplatku vo výške schválenej Riadiacou radou pre daný rok.

1. valná hromada členov: zakladajúca schôdza bola 6. 10. 2014 v Brne, na nej boli schválené stanovy CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.
Zakladajúcimi členmi sú mestá Olomouc, Jihlava a Karlovy Vary Tieto mestá tiež tvoria prvú Riadiacu radu spolku.

Manažér siete: Statutární město Olomouc
Sekretariát: CDV, v.v.i. (Centrum dopravního výzkumu, v. v. i. Brno - je verejnou výskumnou inštitúciou a jedinou dopravnou vedecko-výskumnou organizáciou v pôsobnosti Ministerstva dopravy ČR)

Členstvo : Riadni členovia (mestá) – Riadne členstvo s právom hlasovať môžu získať len samosprávy. Právo hlasovať môžu získať tie miestne samosprávy zo SR a ČR, ktoré majú záujem a sú schopné zapojiť sa do Iniciatívy CIVITAS

Pridružení členovia (ostatní – univerzity, výskumné centrá a inštitúcie, asociácie a združenia miest)

Orgány CIVINET:

Valná hromada (najvyšší orgán, schádza sa 1x ročne- tvoria ho všetci členovia CIVINET-u, volí Riadiacu radu, odsúhlasuje zmeny v podmienkach členstva a výške členských poplatkov, či schvaľuje zmeny Stanov - zmeny sú však podmienené súhlasom Európskej komisie)

Riadiaca rada (štatutárny orgán, 3-členný, schádza sa 4x ročne), predseda riadiacej rady je zároveň manažérom siete

- »Rozvíja smerovanie spolku
- »Riadi rozpočet spolku
- »Schvaľuje programy a aktivity na každý hospodársky rok (business plan)
- »Zastupuje sieť CIVINET navonok
- »Rozvíja a schvaľuje Komunikačnú stratégiu siete

Politická rada (zástupca politikov z každého členského mesta – jej úlohou je dať CIVINETu aj politický rozmer, reprezentovať spolok na politickej úrovni a komunikovať s európskou Poradnou politickou radou CIVITAS - tzv. PAC)

Kontrolná komisia (min. jednočlenná)

Členstvo prinesie mestu:

- Účasť v spolku miest a obcí podporovanom Európskou komisiou
- Prístup k finančným fondom a ďalšej podpore z programu CIVITAS
- Účasť na aktivitách CIVINET zdarma alebo za zvýhodnených finančných podmienok
- Možnosť žiadať o granty z Activity fund
- Pravidelné informácie o akciách, seminároch, vzdelávacích aktivitách v ČR a SR a tiež o aktivitách ďalších CIVINETov a CIVITAS
- účasť na vzdelávacích aktivitách
- Inšpirácia a výmena skúseností
- šírenie a zverejňovanie metodík a návodov
- Kontakty s podobne zmýšľajúcimi mestami z celej EÚ
- Možnosť zapojenia sa do tematických skupín na európskej a česko-slovenskej úrovni
- možnosti výmen a stáží v zahraničí
- možnosť propagovať vlastné aktivity členských miest a obcí v oblasti udržateľnej dopravy
- Možnosť vyjadrovať sa k materiálom Európskej komisie v oblasti udržateľnej dopravy, dávať politické odporúčenia a podnety
- Propagácia CIVITAS v českom či slovenskom jazyku - odstránenie jazykovej bariéry (odborné preklady: Centrum dopravního výzkumu Brno, Žilinská univerzita)

- Podpora aktívnej komunikácie medzi členmi siete CIVINET a členmi siete European Civitas Forum a Európskou komisiou
- aktuálny náhľad do európskych politik, legislatívnych a iných rámcov, ktoré udržateľnú mobilitu podporujú z úrovne EÚ
- Pomoc členským mestám v počiatočnej fáze prípravy plánov udržateľnej mobility (tzv. SUMP) a integrovanom plánovaní mobility

CIVINET je sieťou miest so širokým záberom a ako jediná v SR a ČR pokrýva celú oblasť udržateľnej, čistej a energeticky úspornej mestskej dopravy. Špeciálnu pozornosť venuje nasledovným tematickým kategóriám:

- Integrované plánovanie
- Verejná hromadná doprava
- Riadenie dopytu po doprave
- Cyklistická a pešia doprava
- Čisté vozidlá a palivá
- Logistika a preprava tovaru
- Parkovanie

Prierezovou témou je integrované dopravné plánovanie a tvorba Plánov udržateľnej mestskej mobility (tzv. SUMP), preto medzi pridružených členov patria:

- Nadace Partnerství
- Výskumné centrum Žilinskej univerzity v Žiline
- Asociace cyklistických měst
- ROPID Praha
- Dopravný podnik mesta Košice, a.s.

Medzi riadnych členov patrí:

- Statutární město Olomouc
- Statutární město Jihlava
- Město Karlovy Vary
- Statutární město České Budějovice
- Město Třinec
- Statutární město Přerov
- Statutární město Zlín
- Mesto Košice
- Statutární město Hradec Králové
- Mesto Žilina
- Město Třebíč

Členovia Riadiacej rady CIVINET:

- Statutární město Olomouc (predseda Riadiacej rady)
- Statutární město Jihlava
- Město Karlovy Vary

Členovia Politické rady CIVINET:

- RNDr. Aleš Jakubec, PhD., námestok primátora mesta Olomouce, predseda Politické rady
- Ing. Jaroslav Vymazal, námestok primátora mesta Jihlavy
- Ing. František Konečný, PhD., námestok primátora mesta České Budějovice
- Ing. Petr Kulháněk, primátor mesta Karlovy Vary
- RNDr. Věra Palkovská, starostka mesta Třince

- Politický zástupca Přerova
- Politický zástupca Zlína
- Politický zástupca Košíc
- Politický zástupca Hradce Králové

Získanie členstva v CIVINET Česká a Slovenská republika, s.z. je jedným z krokov, ktoré mesto Banská Bystrica môžu významným spôsobom posunúť v plánovaní udržateľnej dopravy a tak zvýšiť šancu uchádzať sa o mimorozpočtové zdroje na projekty, ktorých realizáciou zabezpečíme integrovaný rozvoj udržateľnej, ekologickej a energeticky úspornej dopravy v našom meste na európskej úrovni.

IV. dopad na rozpočet mesta

Členské poplatky: Vstup Mesta Banská Bystrica v roku 2015 za člena spolku CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s., keďže ho do roku 2016 financuje Európska komisia, nevyžaduje finančné plnenie a do augusta 2016 sa neplatia členské poplatky. V nasledujúcom období, pokiaľ by projekt nebol zaradený medzi podporované projekty EÚ, ročný členský poplatok by nepresiahol 2 000,-€. Zároveň je však predpoklad, že iniciatíva CIVITAS a sieť CIVINET budú aj naďalej podporované Európskou komisiou až do ukončenia súčasného programového obdobia 2014-2020, keďže ich činnosť úzko súvisí s napĺňaním hlavných cieľov EÚ v oblasti rozvoja udržateľnej dopravy.

Príloha č.:

- 1) Stanovy spolku CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.
- 2) Výpis zo spolkového rejstříku, vedeného Krajským soudem v Brně oddíl L, vložka 20124